

Правління Національного банку України
РІШЕННЯ

26 листопада 2018 року

м. Київ

№ 229-рн

Про затвердження Положення про політику
управління міжнародними (золотовалютними)
резервами України

Відповідно до статей 7, 15, 17, 25, 28, 42, 47 та 48 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення розпорядчих актів з питань управління міжнародними (золотовалютними) резервами України Правління Національного банку України **вирішило:**

1. Затвердити Положення про політику управління міжнародними (золотовалютними) резервами України (далі – Положення), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

1) постанову Правління Національного банку України від 23 вересня 2008 року № 288 “Про затвердження Положення про основні принципи управління міжнародними (золотовалютними) резервами України”;

2) пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 30 грудня 2011 року № 495/ДСК “Про затвердження Інвестиційної декларації міжнародних (золотовалютних) резервів України на 2012 рік”;

3) постанову Правління Національного банку України від 27 серпня 2015 року № 558 “Про внесення змін до Положення про основні принципи управління міжнародними (золотовалютними) резервами України”.

3. Управлінню інформації та громадських комунікацій (Бондаренко Н. М.) забезпечити розміщення Положення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Національного банку України Чурія О. Є.

5. Рішення набирає чинності з дня його підписання.

Голова
Інд. 40

Я. В. Смолій

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Правління
Національного банку України
26 квітня 2018 року № 29-рт.

Національний банк України
ЮРИДИЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ЗАРЕЄСТРОВАНО
№ 2386
"Од "травня 2018 р.

Положення про
політику управління міжнародними (золотовалютними)
резервами України

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Закону України “Про Національний банк України”, Закону України “Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними” та Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, з метою визначення цілей і принципів управління міжнародними (золотовалютними) резервами України (далі – міжнародні резерви) та побудови надійних інституційних та операційних основ для управління міжнародними резервами.

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

1) бек-офіс – Операційний департамент, який відповідає за підтвердження операцій з міжнародними резервами за допомогою системи SWIFT, здійснення розрахунків, реконсиляцію операцій з контрагентами (крім незалежного підтвердження валютних інтервенцій та операцій з купівлі-продажу цінних паперів);

2) волатильність – міра мінливості ринкових цін (наприклад, курсів іноземних валют, процентних ставок, цін фінансових інструментів і товарів), що характеризує тенденцію ринкових цін змінюватися з часом та яку оцінюють за допомогою стандартного відхилення темпів приросту ринкових цін;

3) дюрація – показник чутливості справедливої вартості фінансового інструменту або портфеля фінансових інструментів до змін ринкової доходності (ринкових процентних ставок);

4) ескалація – інформування Департаментом управління ризиками членів Комітету з управління активами та пасивами Національного банку України (далі – Національний банк) про виявлені порушення інвестиційної декларації міжнародних (золотовалютних) резервів України (далі – Інвестиційна декларація), лімітів та інших обмежень, причини цих порушень та заходи для їх усунення, форма та порядок здійснення якого визначається процедурою ескалації;

5) зовнішній менеджер – фінансова установа, що здійснює управління частиною міжнародних резервів відповідно до умов договору, укладеного з Національним банком;

6) Інвестиційна декларація – документ, який затверджується Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку та визначає інвестиційну стратегію, стратегічний розподіл активів для міжнародних резервів та систему критеріїв, у межах якої відбувається управління міжнародними резервами;

7) інвестиційний аналіз – підготовка аналітичних оглядів і прогнозів стану зовнішнього та внутрішнього фінансових ринків для прийняття інвестиційних рішень, розробка прогнозних інвестиційних сценаріїв, що здійснюються Департаментом відкритих ринків;

8) інвестиційний процес – послідовність етапів діяльності з розміщення коштів міжнародних резервів у резервні активи, що включає підготовку, упровадження та оцінку виконання Інвестиційної декларації;

9) кредитний спред – різниця між доходністю до погашення фінансового інструменту з фіксованим доходом та безризиковою доходністю до погашення (наприклад, доходністю до погашення державних облігацій, номінованих у тій самій валюті) з аналогічною дюрацією, яка впливає на ринкову вартість такого фінансового інструменту;

10) ліміт – контрольний показник, виконання якого є обов'язковим під час управління міжнародними резервами;

11) міл-офіс – відділ підтримки валютних операцій управління операцій на відкритому ринку та розміщення державних цінних паперів Департаменту

відкритих ринків, який є учасником процесу управління міжнародними резервами, перебуває у цьому процесі між фронт-офісом і бек-офісом і відповідає за здійснення моніторингу ініціювання та оформлення операцій, дотримання лімітів та взаємовідносин з контрагентами;

12) міжнародні резерви – зовнішні фінансові активи України, визнані світовим співтовариством як міжнародні і призначені для міжнародних розрахунків, які відображені в балансі Національного банку і перебувають в його управлінні;

13) оперативний рівень – найнижчий рівень організаційної структури управління міжнародними резервами в Національному банку, на якому перебуває підрозділ Національного банку, який виконує функції фронт-офіса, та зовнішні менеджери, які щодня приймають рішення про здійснення операцій з міжнародними резервами;

14) резервна валюта – конвертована іноземна валюта, яка вільно використовується для розрахунків за міжнародними операціями, або спеціальні права запозичення (далі – СПЗ);

15) рівень уваги – контрольний показник, виконання якого не є обов'язковим під час управління міжнародними резервами, але недотримання якого вимагає аналізу причин, які привели до такого недотримання, та є підставою для перегляду лімітів, інвестиційної стратегії та/або тактичних рішень, унесення змін до Інвестиційної декларації;

16) стратегічний рівень – найвищий рівень організаційної структури управління міжнародними резервами в Національному банку, на якому перебуває Правління Національного банку, що затверджує політику управління міжнародними резервами, та Комітет з управління активами та пасивами Національного банку, що затверджує Інвестиційну декларацію;

17) стратегічний розподіл активів – вимоги до структури міжнародних резервів за складом та вагою фінансових інструментів з певними характеристиками;

18) тактичний рівень – середній рівень організаційної структури управління міжнародними резервами в Національному банку, на якому перебуває Комітет з управління активами та пасивами Національного банку, що приймає рішення з питань управління активами і пасивами, у тому числі міжнародними резервами, забезпечує щомісячний моніторинг ризиків і

фінансових результатів за операціями з активами і пасивами Національного банку;

19) управління активами та зобов'язаннями – концепція управління діяльністю та фінансовими ризиками шляхом порівняння фінансових характеристик активів та пов'язаних із ними зобов'язань (балансових і позабалансових);

20) фронт-офіс – відділ операцій на фінансових ринках Департаменту відкритих ринків, який відповідає за ініціювання та здійснення операцій з міжнародними резервами на світових ринках і на міжбанківському валютному ринку України.

3. Інші терміни в цьому Положенні вживаються в значеннях, наведених у законодавстві України, нормативно-правових і розпорядчих актах Національного банку.

II. Поняття міжнародних резервів

4. Поняття міжнародних резервів, яким керується Національний банк, відповідає законодавству України та враховує рекомендації Міжнародного валутного фонду (далі – МВФ) з питань управління міжнародними резервами.

5. До міжнародних резервів належать активи, які:

1) управляються Національним банком як центральним банком України та особливим центральним органом державного управління, який проводить грошово-кредитну політику України;

2) є ліквідними активами високої якості, які можуть бути куплені, продані та погашені за резервну валюту;

3) є активами, які вже наявні. Потенційні активи не включаються до резервних активів;

4) є вимогами до нерезидентів за винятком золота у зливках;

5) мають номінал та погашаються в резервних валютах або у золоті.

6. Міжнародні резерви складаються з таких активів:

1) монетарне золото;

- 2) СПЗ;
- 3) резервна позиція в МВФ;
- 4) іноземна валюта у вигляді банкнот і монет або кошти на рахунках за кордоном;
- 5) цінні папери (крім акцій), що оплачуються в резервній валюті;
- 6) будь-які інші міжнародно визнані резервні активи за умови забезпечення їх надійності та ліквідності.

7. Міжнародні резерви відображаються в фінансовій звітності Національного банку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

III. Цілі та принципи управління міжнародними резервами

8. Управління міжнародними резервами здійснюється Національним банком відповідно до таких принципів:

- 1) цілеспрямованість, яка визначається в установленні цілей управління міжнародними резервами;
- 2) прозорість діяльності з управління міжнародними резервами та її результатів;
- 3) ефективність управління ризиками.

9. Цілями управління міжнародними резервами в порядку зниження їх пріоритету є:

- 1) захищеність міжнародних резервів, яка забезпечується за допомогою ефективного управління та контролю за ризиком ліквідності, ринковим, кредитним (включаючи розрахунковий) та операційним (включаючи правовий) ризиками під час здійснення операцій з міжнародними резервами;
- 2) ліквідність міжнародних резервів;
- 3) дохідність міжнародних резервів, яка забезпечується відповідно до поточних ринкових умов у межах обмежень ризиків та ліквідності.

10. Департамент управління ризиками з метою забезпечення захищеності та ліквідності міжнародних резервів розробляє та впроваджує систему управління ризиками міжнародних резервів, основи якої визначені в розділі V цього Положення.

11. Департамент відкритих ринків та Департамент управління ризиками з метою забезпечення дохідності міжнародних резервів здійснюють перевірку цінових умов операцій з міжнародними резервами на відповідність ринковим умовам, які діяли в момент здійснення операції Департаментом відкритих ринків. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку затверджує Порядок здійснення перевірок цінових умов операцій з міжнародними резервами.

12. Усі етапи здійснення операції з міжнародними резервами від її ініціювання до проведення розрахунків та здійснення бухгалтерського обліку визначаються розпорядчими актами Національного банку з питань здійснення операцій з міжнародними резервами.

13. Департамент відкритих ринків, керуючись принципами прозорості та публічного розкриття інформації, не пізніше сьомого дня місяця, наступного за звітним, надає Управлінню інформації та громадських комунікацій інформацію про стан міжнародних резервів для оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

IV. Організаційні основи процесу управління міжнародними резервами

14. Організаційна структура управління міжнародними резервами в Національному банку ґрунтуюється на принципах чіткого розподілу та відокремлення обов'язків і відповідальності. Функція управління міжнародними резервами є організаційно відокремленою від функцій проведення грошово-кредитної політики та забезпечення фінансової стабільності. На кожному рівні організаційної структури управління міжнародними резервами передбачає чітке визначення цілей, чіткі правила делегування повноважень, чіткий розподіл обов'язків та відповідальності за досягнення встановлених цілей.

15. Організаційна структура управління міжнародними резервами в Національному банку має такі ієрархічні рівні:

1) стратегічний рівень;

- 2) тактичний рівень;
- 3) оперативний рівень.

16. Правління Національного банку здійснює управління міжнародними резервами на стратегічному рівні відповідно до Закону України “Про Національний банк України” і делегує Комітету з управління активами та пасивами Національного банку повноваження для затвердження Інвестиційної декларації.

17. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку здійснює управління міжнародними резервами на тактичному рівні відповідно до його повноважень, визначених Законом України “Про Національний банк України” та Положенням про Комітет з управління активами та пасивами Національного банку України, затвердженим рішенням Правління Національного банку України від 21 вересня 2017 року № 609-рш.

18. Управління міжнародними резервами на оперативному рівні здійснюється:

1) підрозділом Національного банку, який виконує функції фронт-офіса, відповідно до Інвестиційної декларації, інших розпорядчих актів Національного банку з питань управління міжнародними резервами;

2) зовнішніми менеджерами, залученими Національним банком до управління частиною міжнародних резервів, відповідно до умов договору, який укладається між кожним зовнішнім менеджером і Національним банком.

19. Процес управління міжнародними резервами включає процеси, пов’язані з формуванням і використанням міжнародних резервів, та інвестиційний процес.

20. Національний банк здійснює формування міжнародних резервів за рахунок власних та залучених коштів.

21. Національний банк одержує власні кошти для формування міжнародних резервів від:

- 1) купівлі резервної валюти на валютних ринках;
- 2) купівлі резервної валюти в клієнтів Національного банку;

- 3) купівлі монетарного золота;
 - 4) доведення (афінажу) золота, що не є монетарним, до якості монетарного;
 - 5) доходів від здійснення операцій з міжнародними резервами.
22. Залученими коштами для формування міжнародних резервів є кошти в резервних валютах, одержані Національним банком у вигляді кредитів та депозитів, а також за договорами своп від міжнародних фінансових організацій, урядів і центральних банків іноземних держав, депозитних корпорацій-нерезидентів та інших кредиторів.
23. Національний банк використовує міжнародні резерви виключно на цілі, передбачені законодавством України.
24. Національний банк зберігає кошти міжнародних резервів шляхом їх розміщення в резервні активи.

25. Невід'ємною частиною процесу управління міжнародними резервами є процедура ескалації, яка визначається розпорядчими актами Національного банку з питань управління міжнародними резервами та управління ризиками.

V. Політика управління ризиками міжнародних резервів

26. Метою системи управління ризиками міжнародних резервів є забезпечення захищеності та ліквідності міжнародних резервів.
27. Система управління ризиками міжнародних резервів є складовою частиною комплексної системи управління ризиками Національного банку.
28. Невід'ємною частиною системи управління ризиками міжнародних резервів є розпорядчі акти Національного банку з питань управління ризиками, а також порядки та методики, затверджені Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку, які деталізують підходи до управління конкретними ризиками, що виникають під час здійснення операцій з міжнародними резервами.
29. Система управління ризиками міжнародних резервів спрямована на виявлення Національним банком ризиків, які можуть вплинути на вартість портфеля резервних активів, і управління цими ризиками шляхом їх оцінки та

за необхідності вжиття заходів для зменшення потенційного впливу цих ризиків.

30. Система управління ризиками міжнародних резервів забезпечує:

1) ідентифікацію всіх ризиків, які виникають під час здійснення операцій з міжнародними резервами;

2) використання загальноприйнятих методів для оцінки ризиків міжнародних резервів;

3) здійснення управління та звітування щодо ідентифікованих ризиків міжнародних резервів таким чином, щоб забезпечити розуміння природи ризиків, на які наражається Національний банк;

4) здійснення контролю та звітування про дотримання всіх лімітів та інших форм контрольних показників, які визначені Інвестиційною декларацією, розпорядчими актами Національного банку, які регулюють управління міжнародними резервами.

31. До ризиків, які притаманні операціям з міжнародними резервами, що здійснюються Національним банком, належать:

1) ризик ліквідності;

2) ринкові ризики: валютний ризик, процентний ризик, ризик кредитного спреду, фондовий ризик, товарний ризик та ризик волатильності;

3) кредитні ризики: ризик дефолту контрагента/емітента та ризик зниження кредитного рейтингу контрагента/емітента;

4) операційні ризики;

5) комплаєнс-rizик.

32. Ризик ліквідності, ринкові та кредитні ризики є фінансовими ризиками міжнародних резервів.

33. Департамент управління ризиками кількісно оцінює всі фінансові ризики міжнародних резервів з використанням тих показників, які є загальноприйнятими для управління та контролю за відповідними видами ризиків. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку

затверджує порядки та методики оцінки фінансових ризиків міжнародних резервів.

34. Кількісна оцінка фінансових ризиків міжнародних резервів використовується для визначення “ризик-апетиту (risk appetite)” до цих ризиків, який є одним з обов’язкових кількісних орієнтирів інвестування міжнародних резервів, що визначаються Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку та включаються до Інвестиційної декларації.

35. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку щороку переглядає “ризик-апетит (risk appetite)” до фінансових ризиків міжнародних резервів.

36. Департамент управління ризиками для контролю за дотриманням “ризик-апетиту (risk appetite)” до фінансових ризиків міжнародних резервів установлює обмеження ризиків міжнародних резервів у формі лімітів, рівнів уваги, інших контрольних показників, обов’язкових вимог та критеріїв.

37. Обмеження ризиків міжнародних резервів мають вплив на стратегічний розподіл активів через:

1) визначення переліку основних резервних валют та встановлення лімітів відкритих валютних позицій Національного банку;

2) визначення переліку прийнятних фінансових інструментів, що відповідають критеріям захищеності та ліквідності;

3) установлення вимог до строку до погашення або дюрації прийнятних фінансових інструментів для обмеження чутливості до ринкових ризиків;

4) визначення мінімально прийнятної категорії кредитних рейтингів або максимального рівня кредитного ризику (ймовірності дефолту) для емітентів фінансових інструментів та контрагентів Національного банку.

38. Національний банк для управління фінансовими ризиками міжнародних резервів використовує управління активами та зобов’язаннями, яке дає змогу зменшити загальну вразливість до ризиків шляхом узгодження характеристик фінансових активів і зобов’язань. Національний банк здійснює управління сукупними фінансовими активами і зобов’язаннями у спосіб, що є ефективним та не шкодить репутації Національного банку.

39. Департамент управління ризиками використовує стрес-тести та сценарні аналізи для визначення позицій та відносин з високими ризиками (наприклад, концентрації ризиків) і для оцінки комбінованого впливу фінансових ризиків в умовах екстремальних (шокових) змін макроекономічних і ринкових факторів (далі – зовнішні шоки). Стрес-тести дають змогу визначити вплив на рівень і достатність міжнародних резервів зовнішніх шоків, умовних зобов'язань, які можуть стати дійсними під впливом зовнішніх шоків, і ратових потреб у використанні міжнародних резервів під тиском несприятливих обставин.

40. Департамент управління ризиками та інші підрозділи Національного банку здійснюють управління операційними ризиками, які виникають під час здійснення операцій з міжнародними резервами та їх оцінювання відповідно до Положення про політику управління операційними ризиками Національного банку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2015 року № 971, Положення про порядок оцінювання операційних ризиків у діяльності Національного банку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 07 грудня 2015 року № 864, та інших розпорядчих актів Національного банку з питань управління операційними ризиками.

41. Підрозділи “першої лінії захисту”, які визначені в Положенні про систему внутрішнього контролю Національного банку України, затвердженному рішенням Правління Національного банку України від 27 травня 2016 року № 28-рш (далі – рішення № 28-рш), здійснюють управління комплаенс-ризиком у частині контролю за відповідністю процедурам Національного банку та вимогам законодавства України під час укладення угод з контрагентами, виконання операцій та іншої діяльності в процесі управління міжнародними резервами.

42. Департамент управління ризиками зосереджує увагу на таких операційних ризиках під час управління міжнародними резервами:

1) ризик збою системи внутрішнього контролю, наслідками якого можуть стати пряме шахрайство, відмивання грошей і крадіжка резервних активів, що стали можливими у зв'язку з тим, що були слабкі процедури внутрішнього контролю або їх не було, через недостатню кваліфікацію працівників Національного банку, неправильний розподіл обов'язків і змову між працівниками Національного банку, залученими до управління міжнародними резервами;

2) ризик фінансової помилки або викривлення фінансової звітності – ризики того, що система бухгалтерського обліку і пов'язаний з нею контроль можуть не забезпечити належний облік усіх операцій з міжнародними резервами та бухгалтерських коригувань. Фінансовою помилкою є помилка під час розрахунку показників для фінансової звітності. Викривленням фінансової звітності є некоректне відображення даних у фінансовій звітності;

3) ризик втрати потенційного доходу, який виникає через недоліки процедур моніторингу та управління розрахунками за операціями з міжнародними резервами та іншими грошовими потоками в іноземній валюті, а також процедур узгодження виписок від контрагентів із записами у внутрішніх системах обліку, які призводять до неспроможності реінвестувати кошти в день їх надходження та зберігання таких коштів на кореспондентських рахунках в іноземних банках протягом певного часу, а отже, втрат потенційного доходу;

4) ризик несанкціонованого трейдингу – ризик того, що працівники, які виконують функцію фронт-офіса під час здійснення операцій з міжнародними резервами можуть:

перевищити свої повноваження;

перевищити встановлені ліміти та інші обмеження на операції з контрагентами або фінансовими інструментами;

здійснити операцію з контрагентом, який не відповідає вимогам та/або не є затвердженим відповідно до внутрішніх процедур Національного банку;

неправильно чи не належним чином обробити операцію з міжнародними резервами, у тому числі приховати дані про операцію або свідомо некоректно внести дані про операцію до системи;

5) ризик інформаційних технологій – ризик того, що оброблення критичних електронних даних, робота комунікаційних та інформаційних систем можуть зазнати збоїв, тим самим призводячи до порушень у процесі управління міжнародними резервами;

6) правовий ризик – потенційна загроза прямих або опосередкованих втрат, що виникає через невизначеність або недоліки правового регулювання щодо управління міжнародними резервами, недоліки умов та розпорядчих актів Національного банку, договорів на підставі яких здійснюється управління міжнародними резервами та операції з ними, а також неможливість забезпечення захисту інтересів Національного банку щодо управління міжнародними резервами в судовому порядку.

43. Підрозділи Національного банку, залучені до процесу управління міжнародними резервами, розробляють, регулярно оновлюють і тестиють плани щодо забезпечення безперервної діяльності з метою зниження ризику значного або критичного порушення діяльності з управління міжнародними резервами через відмову інформаційних систем або у зв'язку з іншими подіями операційного ризику. Питання управління безперервною діяльністю регулюються розпорядчими актами Національного банку з питань управління безперервною діяльністю.

44. Відповідно до вимог рішення № 28-рш у межах інвестиційного процесу виділяються такі функції, що належать до “першої лінії захисту”:

1) функції інвестиційного аналізу, які полягають у підготовці аналітичних оглядів і прогнозів стану зовнішнього та внутрішнього фінансових ринків, розробці прогнозних інвестиційних сценаріїв, які використовуються для прийняття інвестиційних рішень на стратегічному, тактичному та оперативному рівнях;

2) функції фронт-офіса, які полягають в:

ініціюванні та здійсненні операцій з міжнародними резервами відповідно до наданих повноважень, кількісних орієнтирів інвестування міжнародних резервів, затверджених лімітів, інших контрольних показників і встановлених обмежень;

швидкому та точному (без помилок) уведені даних про операції з міжнародними резервами до відповідних інформаційних систем Національного банку;

контролі першого рівня за дотриманням Інвестиційної декларації, лімітів, інших контрольних показників і встановлених обмежень;

3) функції мідл-офіса, які полягають у здійсненні контролю другого рівня, які забезпечують, що:

усі операції з міжнародними резервами здійснені та оформлені належним чином;

усі ризики належним чином контролюються та всі ліміти дотримуються;

уся необхідна інформація про операції з міжнародними резервами є повною, актуальною, об'єктивною та достовірною, наявна у відповідних інформаційних системах Національного банку та доступна (наприклад, у вигляді управлінських звітів) для керівного персоналу Національного банку, залученого до інвестиційного процесу, а також для тих підрозділів, які належать до “другої лінії захисту”;

цінові умови операції відповідають ринковим умовам;

4) функції бек-офіса та обліку, які полягають у:

підтвердженні операцій з міжнародними резервами (наприклад, за допомогою системи SWIFT), здійсненні розрахунків за такими операціями та реконсиляції таких операцій з контрагентами;

здійсненні бухгалтерського обліку операцій з міжнародними резервами.

45. До “другої лінії захисту” у межах інвестиційного процесу належать:

1) функції управління ризиками, що полягають у:

організації системи управління ризиками міжнародних резервів та операцій з ними;

ідентифікації, оцінці та контролі за ризиками міжнародних резервів та операцій з ними;

підготовці пропозицій зі зменшення впливу ризиків (наприклад, шляхом установлення лімітів та інших обмежень);

контролі за дотриманням учасниками “першої лінії захисту” Інвестиційної декларації, лімітів, інших обмежень та ескалації їх порушень;

підготовці звітності щодо стану, дохідності та ризиків міжнародних резервів для керівного персоналу Національного банку, залученого до інвестиційного процесу;

2) функції фінансового контролінгу, що полягають у:

організації планування фінансових результатів від операцій з міжнародними резервами, наприклад, дохідності міжнародних резервів;

підготовці звітності щодо фінансових результатів від операцій з міжнародними резервами для Правління Національного банку.

46. Організаційна структура Національного банку забезпечує розмежування функцій, визначених у пунктах 44, 45 розділу V цього Положення, між підрозділами Національного банку таким чином, щоб:

1) не допустити виконання працівниками Національного банку, які виконують функції фронт-офіса, інших функцій у межах інвестиційного процесу;

2) діяльність підрозділу Національного банку, який виконує функції управління ризиками, була повністю незалежна від діяльності підрозділів, які виконують інші функції в межах інвестиційного процесу, у тому числі через підпорядкування цих підрозділів різним членам Правління Національного банку;

3) не допустити виконання працівниками Національного банку одночасно функцій підтвердження операцій з міжнародними резервами (наприклад, за допомогою системи SWIFT) та здійснення бухгалтерського обліку операцій з міжнародними резервами.

47. Працівники Національного банку, які виконують функції інвестиційного аналізу, фронт-офіса, мідл-офіса, бек-офіса та управління ризиками, ознайомлюються під підпис та дотримуються в процесі управління міжнародними резервами Кодексу поведінки та практики для фінансових ринків.

48. Операції та ділові відносини в процесі управління міжнародними резервами документуються підрозділами Національного банку, задіяними в процесі управління міжнародними резервами, у спосіб і за формулою, які є загальноприйнятим стандартом на відповідному ринку. Розподіл обов'язків між сторонами операції має враховувати статус Національного банку як центрального банку України, а документація повинна укладатися відповідно до чинного національного законодавства в кожному окремому випадку.

49. До управління ризиками частини міжнародних резервів під управлінням зовнішніх менеджерів застосовуються ті самі принципи управління ризиками та методи оцінки ризиків, що і до управління ризиками тієї частини міжнародних резервів, управління якою здійснюється Національним банком самостійно.

50. Національний банк за потреби може залучати для управління міжнародними резервами зовнішніх менеджерів у порядку та на умовах, які визначає Правління Національного банку.

51. Департамент відкритих ринків та Департамент управління ризиками здійснюють моніторинг усіх ризиків, які виникають під час здійснення операцій з міжнародними резервами з метою визначення відповідності їх розміру “ризик-апетиту (risk appetite)” і встановленим обмеженням ризиків.

52. Національний банк забезпечує наявність надійних систем звітності, що забезпечують своєчасне отримання повних та якісних даних для контролю за операціями з міжнародними резервами, оцінки та аналізу результатів управління міжнародними резервами та їх ризиків, а також для прийняття управлінських рішень у процесі управління міжнародними резервами.

53. Департамент управління ризиками готує для Комітету з управління активами та пасивами Національного банку щомісячну звітність про стан,

дохідність і ризики міжнародних резервів, огляд ризиків нових фінансових інструментів та видів діяльності для того, щоб забезпечити розуміння та врахування під час прийняття рішень Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку потенційних фінансових втрат та інших наслідків впливу ризиків, які можуть бути прийняті Національним банком відповідно до обраної інвестиційної стратегії.

54. Система управління ризиками міжнародних резервів ураховує ризики фінансових деривативів, які можуть використовуватися в процесі управління міжнародними резервами, у тому числі для хеджування ризиків.

55. Усі рішення з управління міжнародними резервами, порядки, методики і процедури з питань управління ризиками міжнародних резервів повинні бути задокументованими і доведеними до відома підрозділів Національного банку, залучених до процесу управління міжнародними резервами.

56. Національний банк забезпечує комплексний підготовчий процес для рішень, що можуть вплинути на рівень фінансових і операційних ризиків. У підготовчому процесі беруть участь усі підрозділи Національного банку, залучені до процесу управління міжнародними резервами, з метою забезпечення своєчасної ідентифікації, оцінки та належного управління всіма фінансовими та операційними ризиками, пов'язаними з управлінням міжнародними резервами.

57. Керівники підрозділів Національного банку, залучених до процесу управління міжнародними резервами, відповідають за ідентифікацію, оцінку, контроль, управління та звітування фінансових та операційних ризиків у межах своїх підрозділів.

58. Керівники та працівники підрозділів Національного банку, залучених до процесу управління міжнародними резервами, особисто відповідають за дотримання ними процедур і механізмів внутрішнього контролю під час здійснення операцій з міжнародними резервами.

VI. Система внутрішнього контролю

59. Департамент відкритих ринків як власник процесу “Управління золотовалютним резервом” здійснює перший рівень контролю за дотриманням вимог цього Положення.

60. Департамент управління ризиками як співвласник процесу “Управління золотовалютним резервом” і як власник процесу “Управління ризиками Національного банку України”, Комітет з управління активами та пасивами Національного банку і Правління Національного банку здійснюють другий рівень контролю за дотриманням вимог цього Положення.

Директор Департаменту
відкритих ринків

Директор Департаменту
управління ризиками

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України

— О. Є. Чурій
(підпис)

“16” августа 2018 року
(дата)

С. В. Пономаренко

I. M. Будник